Woonakkoord 2020-2025

regio Westfriesland en Provincie Noord-Holland

Inleiding: Partijen en juridische status van het woonakkoord

Dit woonakkoord wordt gesloten tussen Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, hierna genoemd 'de Provincie' en de colleges van burgemeester en wethouders van de bestuurlijke regio Westfriesland, zijnde gemeente Drechterland, gemeente Enkhuizen, gemeente Hoorn, gemeente Koggenland, gemeente Medemblik, gemeente Opmeer en gemeente Stede Broec, hierna genoemd 'de regio'. In het woonakkoord bevestigen partijen hun bestuurlijke intenties. Partijen beogen met het woonakkoord geen juridisch afdwingbare verplichtingen vast te leggen.

Het woonakkoord treedt in werking na ondertekening door beide partijen en loopt tot 1 januari 2026.

Het woonakkoord vervangt het Regionaal Actie Programma Wonen 2017-2020. De bestaande regionale woningbouwprogrammering met het afwegingskader wonen Westfriesland 2019 of diens opvolger blijven we toepassen en is een apart document bij dit woonakkoord.

Ruimte voor wonen

Deel 1 Opgaven

In dit eerste deel van het woonakkoord Westfriesland zijn de opgaven voor wonen en bouwen geformuleerd. De opgaven zijn in samenhang met andere opgaven bekeken, zoals mobiliteit en klimaat. Op basis van een gedeeld beeld van de opgaven worden in een vervolgstap - deel 2 - samenwerkingsafspraken en acties benoemd. Hierbij betrekken we ook de marktpartijen. Deze twee delen samen vormen het woonakkoord Westfriesland.

De regio Westfriesland: kwaliteiten, kansen en aandachtsvelden

Westfriesland is een woonregio met een gevarieerd aanbod van stedelijke en landelijke woonmilieus. De regio beschikt over knooppunten van openbaar vervoer die liggen in de omgeving van historische binnensteden en de nodige voorzieningen. Hoorn vervult een belangrijke centrumfunctie voor de regio. Daarnaast beschikt de regio over unieke landschappen en een sterke economische structuur. Dit geheel maakt de regio aantrekkelijk als woongebied, ook vanuit de MRA. Dit geeft extra druk bovenop de eigen woningbehoefte, maar biedt - op een schaal die bij Westfriesland past - met extra woningbouw ook kansen om een gezonde bevolkingssamenstelling te behouden.

Dankzij de A7, N194, de nieuwe Westfrisiaweg/N23 en de A.C. de Graafweg is de regio Westfriesland in de basis goed bereikbaar. De oost-westverbindingen vormen voor het wegverkeer onderdeel van de tweede vervoersring rondom de metropoolregio Amsterdam. De rechtstreekse intercityverbinding Enkhuizen/Hoorn/Amsterdam Sloterdijk functioneert goed en biedt kansen. Westfriesland, met als centrumgemeente Hoorn, sluit hiermee aan op het daily urban system van de metropoolregio Amsterdam. Met name via het spoor is de bereikbaarheid van de metropoolregio goed en is de reistijd voor forensen acceptabel. De belasting van de A7 tijdens de spits heeft wel aandacht nodig. Er wordt met het recente MIRT-besluit 539 miljoen euro geïnvesteerd om de bereikbaarheid per auto te verbeteren. Uitgangspunt is dat door een verbetering van de bereikbaarheid de regio Westfriesland nog aantrekkelijker wordt als woonregio en economische verbinder.

Uitgangspunt bij het invullen van de woningbouwopgave is binnenstedelijk en rond OV-locaties bouwen. Voor een gevarieerd woonmilieu en het aanbieden van een complementair woningbouwprogramma maken buitenstedelijke plannen, conform de woonagenda van de provincie, ook onderdeel uit van dit woonakkoord. Ook in aanmerking genomen dat de provincie in haar woonagenda heeft opgenomen dat ze de woningbouw wil versnellen en aanjagen. Conform de Omgevingsvisie NH 2050 wordt de woningbouw vooral in of aansluitend op de bestaande verstedelijkte gebieden gepland. Ook de voorzieningen en leefbaarheid in kleine(re) kernen verdienen aandacht, evenals de bescherming en ontwikkeling van het landschap. De nieuwbouw moet toekomstbestendig worden gebouwd. Een specifieke opgave op het snijvlak van wonen en economie is de huisvesting van arbeidsmigranten.

Doelstellingen
De regio heeft tot doel om de inwoners van Westfriesland naar wens en tevredenheid te laten wonen en een breed scala aan woonwensen binnen de regio te realiseren. Zo kan Westfriesland tot de 10 beste woonregio's van Nederland behoren en ook huishoudens uit andere regio's aantrekken. De regio zet hiertoe in op:

- versnelling van de woningbouwopgave met een betaalbaar, aantrekkelijk en duurzaam woonaanbod voor iedere doelgroep;
- het op peil houden en uitbouwen van de kwaliteit en aantrekkelijkheid van de bestaande voorraad;
- leefbaar en bereikbaar Westfriesland tot in de kern;
- onderscheidende en complementaire nieuwbouw producten;
- langer zelfstandig wonen bevorderen;
- werken met een flexibel kader dat de regio houvast biedt en ruimte laat voor marktinitiatieven.

Het doel van Westfriesland sluit ook aan bij de ambities in Noord-Holland Noord (NHN). NHN wil zich verder ontwikkelen als krachtige regio met aantrekkelijke steden, hoogwaardige ov-knooppunten, goede verbindingen, unieke landschappen, fijne woondorpen en een sterke economische structuur. De ambitie, zoals onder andere verwoord in de propositie "Wonen in Noord-Holland Noord" en in de Woondeal Noord-Holland Noord, is mede gericht op het vasthouden van huidige bewoners en het verleiden van huidige inwoners van de Metropoolregio Amsterdam (MRA) om naar de regio NHN te gaan verhuizen. De kwalitatieve aanpak waar Westfriesland aan werkt, sluit hier goed op aan.

Leeswijzer
De opgaven voor bouwen en wonen zijn onderverdeeld in nieuwbouw (kwantiteit en kwaliteit), revitalisering bestaande bouw en overige opgaven. Deze zijn om praktische redenen genummerd.

Nieuwbouw

Opgave 1: Ontwikkelingen in de kwantitatieve vraag volgen/opvoeren van de woningbouwproductie

De toenemende populariteit van Westfriesland, de inhaalvraag van de afgelopen jaren (+300) en het groeiende positieve saldo in de migratie maken het aannemelijk dat de behoefteprognoses in de nabije toekomst naar boven dienen te worden bijgesteld. Zeker als de samenstelling van de instroom in aanmerking wordt genomen (jongeren en jonge stellen). Op dit moment is er een verhuisstroom vanuit de MRA naar de regio. Mede door in te zetten op woonkwaliteit en bereikbaarheid verwacht Westfriesland meer nieuwe inwoners aan te trekken dan de verwachte groei van de woningbehoefte. Bovendien maakt de toenemende druk op de woningmarkt binnen de MRA het noodzakelijk om ook naar bredere woonoplossingen te zoeken binnen het daily urban system van de metropoolregio Amsterdam.

Om de ontwikkelingen goed te volgen, werken we samen aan het uitvoeren van de principes van adaptief programmeren:

- De provincie en de regio maken een gedeeld beeld van de opgaven (dit woonakkoord).
- De regio zorgt voor voldoende harde en realistische plancapaciteit die aansluit bij de locaties en het type woonmilieu waar woningzoekenden behoefte aan hebben.
- In de uitwerking in deel 2 wordt rekening gehouden met de centrumpositie van de gemeente Hoorn en de opvang vanuit de MRA die reeds heeft plaatsgevonden.
- Voorop staat dat de regio en de provincie gezamenlijk proberen de knelpunten van projecten die niet of minder snel van de grond komen op te lossen. Tegelijkertijd gaan de gemeenten onderzoeken of in de contracten met de marktpartijen harde deadlines opgenomen kunnen worden om de voortgang van projecten te garanderen.
- Het afwegingskader wonen Westfriesland 2019 of diens opvolger wordt toegepast om kwalitatieve programma's van plannen te toetsen.
- De regio monitort de woningvraag en de woningbouwplannen. Samen met marktpartijen wordt de krapte[1] voor koopwoningen en de wachttijden voor sociale huur in beeld gebracht. Deze worden meegenomen bij het onderbouwen van de noodzakelijke woningbouw. De provincie ontwikkelt een "dashboard woningbouw" per regio en per gemeente om inzicht te genereren in de voortgang.
- Ontwikkelingen worden hiermee nauwgezet gevolgd en als de vraag verandert, spelen we daar tijdig op in.

De regio en de provincie zetten in op versnelling, zodat de gewenste productie gehaald kan worden. De provincie levert hierbij (financiële) ondersteuning voor versnelling van binnenstedelijke projecten, in de vorm van een subsidie, onder andere om ambtelijke capaciteit in te huren. Dit is bedoeld voor binnenstedelijke projecten omdat deze doorgaans complexer te ontwikkelen zijn dan locaties in het buitengebied.

De provinciale bevolkingsprognose stelt als indicatieve woningbehoefte 7.150 woningen voor de periode 2019-2030. Hiervoor dienen de komende 5 jaar jaarlijks 800-900 woningen te

[1] Hierbij wordt de krapte indicator op de woningmarkt en de realisatiecapaciteit van de harde plannen meegenomen.

worden gebouwd. De regio gaat jaarlijks minimaal 900 woningen opleveren. In de onderstaande tabel is weergegeven hoeveel woningen er in de plancapaciteit zitten.

	Aantal woningen
Harde plannen tot 2030	4.300
Zachte plannen tot 2030 (afwegingskader WF 2018)	3.700
Zachte plannen tot 2040 (monitor plancapaciteit)	9.000

De regio heeft 8.000 woningen (hard en zacht) aan plannen tot 2030. Op papier is voldoende plancapaciteit aanwezig om te voldoen aan de woningbehoefte van 7.150 woningen en de jaarlijkse doelstelling van 900 woningen. Hierbij houden we rekening met vertraging en mogelijk planuitval. Harde plannen zijn plannen waarvan het bestemmingsplan is vastgesteld. Onduidelijk is wanneer zachte plannen hard gemaakt kunnen worden. Het is daarom belangrijk om een relatief grote hoeveelheid zachte plannen in de voorraad te hebben, voldoende zachte plannen op korte termijn tijd hard te maken en de plannen voortvarend tot uitvoer te brengen.

Een deel van de woningen zijn in buitenstedelijk gebied gepland (zie opgave 2 voor de voorwaarden). Vanuit de regionale woningbouwprogrammering is er een lijst met deze locaties (zie bijlage 1). De regio actualiseert deze flexibele lijst.

Opgave 2: Ruimte voor nieuwe, duurzame en betaalbare plannen

Vanuit adaptief programmeren, zie opgave 1, is het wenselijk om te zorgen voor een ruime zachte planvoorraad met voldoende potentiële bouwlocaties en mogelijkheden om gedurende langere periode in de vraag te voorzien.

We onderscheiden drie type locaties:
- Buitenstedelijk klein (tot en met 11 woningen)
- Buitenstedelijk groot (vanaf 12 woningen)
- Binnenstedelijk

Vanuit de provincie gelden de bepalingen in de PRV/Omgevingsverordening. De bepaling van regionale afstemming is bij deze locaties van toepassing. Westfriesland werkt hiervoor met een eigen afwegingskader woningbouw (2019). Dit afwegingskader is afgestemd met de provincie. Als goed gemotiveerde woningbouwplannen tijdig besproken zijn in de regionale ambtelijke werkgroep en vervolgens in het bestuurlijke overleg (VVRE) instemming hebben gekregen is er sprake van regionale afstemming.

Bij het zoeken naar nieuwe woningbouwlocaties kijken we naar de regio als geheel en in samenhang. Uitgangspunt is binnenstedelijk en rond OV-locaties. Voor een gevarieerd woonmilieu en het aanbieden van een complementair woningbouwprogramma maken buitenstedelijke plannen, conform de woonagenda van de provincie, ook onderdeel uit van de zoektocht. Er wordt gekeken naar:
- . *Bereikbaarheid*; we richten ons in eerste instantie op locaties waar de bereikbaarheid al op orde is om te komen tot quick wins.
- *Klimaataspecten;* alle nieuwe ruimtelijke (her)ontwikkelingen doorlopen bijvoorbeeld een klimaatstresstest.
- *Leefomgevingskwaliteit en leefbaarheid;* we richten ons in eerste instantie op locaties die bijdragen aan een optimale woon- en leefomgevingskwaliteit

We stimuleren dat nieuwbouw zoveel als mogelijk klimaatneutraal, klimaatadaptief, circulair, natuur[2]- en landschapsinclusief en bereikbaar (auto/ov) zijn, voor zover dit de realisatie van sociale huurwoningen en goedkope koop niet belemmert. We maken hierover concrete afspraken in de regionale programmering en monitoren de voortgang. De planviewer van de provincie met daarop de contouren van de beschermingsregimes is een belangrijk hulpmiddel.

De regio zorgt ook voor voldoende betaalbare woningen door een combinatie van nieuwbouw, startersleningen en het bevorderen van de doorstroming. De regio vraagt de provincie om financiële ondersteuning voor de betaalbaarheid.

Buitenstedelijk klein (tot en met 11 woningen)
De regio gaat een beeld schetsen van de kernen en de gewenste ontwikkeling hiervan op de langere termijn.

De provincie wil kleinschalige woningbouw (tot en met 11 woningen) in het landelijk gebied alleen in of aan kernen of in of aan dorpslinten. Kleinschalige woningbouw in Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) heeft als aanvullend criterium dat de kernkwaliteiten van het BPL niet mogen worden aangetast[3]. De regio geeft in dit woonakkoord aan welke locaties zij na afwegingen ontwikkelen en waarom. Deze lijst met locaties is flexibel en wordt wanneer nodig aangepast. Voor deze locaties geldt dat ze landschappelijk goed onderbouwd en ingepast moeten worden, bijvoorbeeld met advies van de provinciale ARO of PARK. De provinciale Leidraad Landschap en Cultuurhistorie geeft hier richtlijnen voor. Deze locaties worden opgenomen in het woonakkoord. Dit wordt in deel 2 van het woonakkoord uitgewerkt.

Buitenstedelijk groot (vanaf 12 woningen)
Grootschalige woningbouw in het landelijk gebied volgt de Rijksladder voor duurzame verstedelijking. De provincie zet in op voorkantsamenwerking en denkt vroegtijdig mee over nieuwe woningbouwlocaties (o.a. via het Provinciaal Ruimtelijk Overleg (PRO)). Voor deze plannen is ook regionale afstemming nodig. De regio werkt hiervoor met hun afwegingskader woningbouw (2019) of diens opvolger. Ook voor deze locaties geldt dat ze landschappelijk goed onderbouwd en ingepast moeten worden, bijvoorbeeld met advies van de ARO of PARK. De provinciale Leidraad Landschap en Cultuurhistorie geeft hier richtlijnen voor.

De regio past voor de plattelandsgemeenten het vitale kernenbeleid toe. Zo beschermt de regio het landschap en de biodiversiteit[4]. De opgave in het buitenstedelijk gebied is deels voor de eigen bevolkingsgroei en deels voor de groeiambitie.

Binnenstedelijke plannen
Uitgangspunt bij het zoeken naar nieuwe locaties in het binnenstedelijk gebied voor woningbouw voor de langere termijn is locaties rond OV knooppunten. Hoorn zet zich in om zich als stad verder te versterken, waardoor de regio een kloppend hart krijgt. Kansen liggen er onder andere in de intensivering van wonen, werken en voorzieningen in de Poort

[2] natuurinclusief bouwen; zowel rekening houden met mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten als juist de kansen die zich mogelijk voordoen om meteen iets te doen voor natuur en daarmee te werken aan een aantrekkelijkere, gezondere en klimaatadaptieve woonomgeving.

[3] Effectief met de inwerkingtreding van de Omgevingsverordening in 2020.

[4] De provincie werkt vanuit het nieuwe coalitieakkoord en de Omgevingsvisie 2050 aan een Voedselvisie, Masterplan Biodiversiteit en een landschapsfonds.

van Hoorn. Ook binnen de andere Westfriese gemeenten is binnenstedelijk ruimte voor nieuwe woningbouwplannen.

Opgave 3: Diversiteit vergroten o.a. door complementair bouwen

De regio zet in op het vergroten van de diversiteit van de woningvoorraad en het bouwen van complementaire woonvormen. De vraag vanuit huishoudens van buiten de regio met midden en hogere inkomens en van jongeren en studenten, wil de regio faciliteren. De regio gaat werken aan promotie en communicatie op het gebied van wonen. Enerzijds om ontwikkelaars en beleggers te laten kennismaken met de kwaliteiten van nieuwe woonmilieus en anderzijds om bovenregionaal inwoners aan te trekken en te voorkomen dat jongeren wegtrekken uit de regio.

Bestaande woningvoorraad

Opgave 4: Bestaande woningvoorraad verduurzamen en voorbereid laten zijn op een aardgasvrije gebouwde omgeving

Om te voldoen aan het Klimaatakkoord bekent dit dat Westfriesland in 2030 van circa 18.000 bestaande woningen de warmtevoorziening moet hebben verduurzaamd. Het gaat hier zowel om corporatie als particulier bezit. De regio en de provincie trekken hierin samen op. De provincie doet dit vanuit het programma verduurzaming bestaande woningvoorraad Noord-Holland. De gemeenten werken aan Transitievisies Warmte (TVW).

Om woningeigenaren te helpen met het verduurzamen van hun woning stelt de regio het Duurzaam Bouwloket beschikbaar. De gemeenten hebben een regionaal energiebesparingsprogramma particuliere bestaande bouw 2018-2022 opgesteld met een aantal acties om woningeigenaren te informeren en te stimuleren om hun woning te verduurzamen (voorbereid op aardgasvrij of zelfs aardgasvrij). Ook zetten meerdere gemeenten in de regio de duurzaamheidssubsidie en –leningen in. Hiermee wordt het treffen van maatregelen gemakkelijker gemaakt voor onze inwoners.

Opgave 5: Stedelijke vernieuwing inzetten

In enkele wijken en buurten in de regio staat de leefbaarheid onder druk door een opeenstapeling van problemen rondom eenzaamheid, integratie en psychische en psychiatrische problematiek. Het versterken van de leefbaarheid in deze kwetsbare wijken en buurten ziet de regio als een belangrijke opgave voor de komende jaren. Een van de instrumenten voor het versterken van de leefbaarheid is het inzetten van stedelijke vernieuwing. De regio kent meerdere wijken en buurten die hiermee te maken hebben.

Opgave 6: Langer zelfstandig thuiswonen bevorderen

We bevorderen het langer zelfstandig thuiswonen door in te zetten op bewustwording en stimuleringsregelingen. Dit is nodig vanuit de vergrijzing die op ons af komt. Veel ouderen en zorgbehoevenden willen langer thuis blijven wonen, eventueel met behulp van het eigen netwerk. De regio ondersteunt inwoners die daarin problemen ondervinden.

In veel gevallen is het door eenvoudige ingrepen aan de woning en zorg of hulp op maat mogelijk om in de woning te blijven. Ook worden steeds meer innovatieve oplossingen geboden om het langer zelfstandig thuis wonen te faciliteren, zoals de toepassing van domotica. Eigenaren van koopwoningen zijn zelf verantwoordelijk voor het treffen van aanpassingen.

Opgave 7: Klimaatadaptieve beheersmaatregelen treffen

We volgen de risicodialoog voor klimaatadaptatie en betrekken de uitkomsten in onze revitaliseringsprogramma's voor bestaande woonwijken. We verbinden klimaatadaptatie aan de opgave voor een gezonde leefomgeving, waarbij we extra aandacht hebben voor het combineren van opgaven die ook de biodiversiteit ten goede komen.

Opgave 8: Niet-vitale recreatieparken transformeren

De regio heeft een aantal verouderde recreatieparken. Een deel van deze parken biedt kansen voor transformatie, waaronder de transformatie naar de bestemming wonen (of tijdelijk wonen). De regio inventariseert de economische vitaliteit van de verblijfsrecreatieterreinen om te bepalen welke locaties mogelijk in aanmerking komen voor transformatie. Tevens wordt er een regionaal afwegingskader met kwantitatieve en kwalitatieve aspecten opgesteld voor een mogelijke transformatie. Eenheden die onderdeel uitmaken van een als niet-vitaal aangemerkt recreatiepark kunnen worden getransformeerd. Reeds langdurig bewoonde huisjes zullen daarbij niet als nieuwe woningen meegeteld worden in de woningbouwprogrammering. De provincie pakt dit samen met de regio op.

Overige opgaven

Opgave 9: Voldoende woonvoorzieningen voor buitenlandse werknemers, in balans met de omgeving

Economisch zal de regio in toenemende mate afhankelijk zijn van buitenlandse werknemers. Om meer zicht op de omvang van het aantal buitenlandse werknemers te krijgen, doen we in de regio Westfriesland nader onderzoek. Zodra de onderzoekgegevens bekend zijn, bepalen we het vervolgtraject. Dit werken partijen uit in een apart document. Deze wordt mogelijk aan het woonakkoord toegevoegd.

Opgave 10: Innovatie stimuleren

We stimuleren samen, als regio en provincie, innovatie in brede zin op woning- en wijkniveau. Dit past bij de transities waar we voor staan.

Deel 2 Samenwerkingsafspraken en acties

Provincie en regio geven uitvoering aan de volgende acties bij de in deel 1 benoemde opgaven. Deze worden regelmatig geactualiseerd en tenminste jaarlijks in een bestuurlijk voortgangsoverleg besproken. Dit geldt voor de acties en afspraken en de lijst met woningbouwplannen in het landelijk gebied. Bij de opgaven is aangegeven wat we gezamenlijk willen bereiken, wat we daar al aan doen (in het kader) en welke nieuwe acties we de komende 5 jaar gaan uitvoeren. De nieuwe acties vormen onze gezamenlijke agenda.

De opgaven en acties uit het woonakkoord dienen ook als bouwsteen voor de regio Westfriesland voor de afspraken die de regio Holland boven Amsterdam (HbA) maakt met het Rijk. Provincie en Westfriesland werken samen in HbA verband aan een akkoord met het Rijk. Hierin nemen we op, op welke aspecten we een bijdrage van het Rijk wensen en worden de bovenregionale opgaven weergegeven.

Financiën

De provincie heeft het voornemen een uitvoeringsregeling woonakkoorden op te stellen en daarmee middelen ter beschikking te stellen om projecten uit dit akkoord financieel te ondersteunen. Projecten die voldoen aan de voorwaarden kunnen voor subsidie in aanmerking komen op basis van cofinanciering. De middelen van circa € 2 miljoen zijn beschikbaar voor de regio's in de provincie gedurende 5 jaar. Het is daarmee denkbaar dat niet voor alle verzoeken op het moment van aanvragen subsidie beschikbaar is. Naast deze regeling zijn er nog andere provinciale regelingen, zoals voor binnenstedelijk bouwen en voor klimaatadaptatie, waar de regio gebruik van kan maken.

De gemeenten zijn ook voornemens middelen ter beschikking te stellen. Voor het uitvoeren van dit woonakkoord moet de regio € 150.000 vrij maken.

Opgave 1: Ontwikkelingen in de kwantitatieve vraag volgen/opvoeren van de woningbouwproductie

Wat willen we bereiken en wat doen we al?

We willen jaarlijks minimaal 900 nieuwe passende woningen bouwen. Om tot deze productie te komen, gaan we samenwerken volgens de principes van adaptief programmeren. Op onderdelen passen we deze principes reeds toe, zoals de toetsing van kwalitatieve programma's van plannen vanaf 12 woningen aan het Westfries afwegingskader. Een aantal andere principes vraagt nog om nadere uitwerking, zoals een intensieve samenwerking met de markt en de monitoring.

De regio zorgt voor voldoende harde plancapaciteit die aansluit bij de locaties en het type woonmilieu waar woningzoekenden behoefte aan hebben. Daarvoor monitort de regio de woningvraag en de woningbouwplannen. Beide partijen zetten in op versnelling, zodat de gewenste productie gehaald kan worden. De provincie levert hierbij (financiële) ondersteuning voor versnelling van binnenstedelijke projecten.

De provincie helpt gemeenten om de woningbouwproductie te verhogen en sneller te realiseren via het Uitvoeringsprogramma Binnenstedelijk Bouwen en Versnellen Woningbouw, de Bouwambassadeur en de Bouwtafels. De provincie stelt middelen beschikbaar voor versnelling. Deze kunnen worden ingezet voor projecten die vóór 2025 starten. In Noord-Holland Noord gaat inzet van deze middelen via de uitvoeringsregeling van de provincie zelf. Enkele gemeenten hebben de afgelopen jaren gebruik gemaakt van

deze middelen, waaronder de gemeente Hoorn. In de zomer van 2020 wordt aan de hand van een herijking van de resultaten van de inzet tot nu toe bekeken of, en zo ja, hoe de werkwijze kan worden aangescherpt of verbeterd.

Actie 1.1 Adaptief programmeren

Gemeenten gaan programmeren volgens de principes van adaptief programmeren (zie de Provinciale Woonagenda). Marktpartijen (inclusief corporaties) worden hierbij betrokken.

De provincie, gemeente Hoorn en marktpartijen zijn gestart met een pilot. Het doel is door een intensieve(re) samenwerking woningbouwplannen te versnellen. De eerste resultaten zijn positief. Regiogemeenten zijn uitgenodigd om hierbij aan te haken zodat de aanpak verbreed kan worden naar de regio.

Gemeenten en provincie verduidelijken vooraf de eisen en wensen voor nieuwe woningbouwplannen richting de marktpartijen op basis van bestaand beleid en regelgeving. Aandachtspunt is voorkomen van vertraging door stapeling van beleid.

Gemeenten onderzoeken of in contracten voor nieuwe initiatieven opgenomen kan worden dat de planologische toestemming wordt ingetrokken, indien een plan niet tijdig gerealiseerd wordt (zonder schadecompensatie).

Wanneer een hard plan komt te vervallen, bespreken gemeenten welk alternatief plan versneld uitgevoerd zou moeten worden. Hierbij wordt onder andere gekeken naar het afwegingskader en de versnellingsmogelijkheden.

Voor adaptief programmeren zie ook opgave 2.

Actie 1.2 Versnellen

Gemeenten, markt en de provincie zetten de Expert-aanpak in als een project vertraagd. Een adviseur verkent via diepte-interviews de problematiek en doet voorstellen om de vaart erin te krijgen. De adviseur treedt op als onafhankelijke derde.

Gemeenten stroomlijnen hun proces van initiatieffase tot verlening vergunning.

De gemeente Hoorn ontwikkelt een visie op de (transitie van de) stad. De gemeente Hoorn en de provincie gaan in 2021 gezamenlijk een inhoudelijk werkatelier organiseren met als vraagstelling: “Hoe kunnen we de ambitie en visie borgen en hoe komen we tot een uitvoeringsagenda?” De gemeente Hoorn en de provincie organiseren in 2021 ook een “creatieve sessie” met als vraag: Hoe borgen we het proces en houden we alle betrokkenen goed aangehaakt bij deze transitie voor de stad? De gemeente Hoorn deelt het resultaat met de andere gemeenten.

Actie 1.3 Onderzoek

De provincie ontwikkelt in 2020 een dashboard met actuele gegevens over de plancapaciteit en de woningbehoeften. Het dashboard laat actuele gegevens over woningbouw zien op gemeente-, regio- en provincieniveau. Het dashboard kijkt terug naar de nieuwbouw(productie) en ontwikkeling van het aantal huishoudens en vooruit naar de woningbehoefte, plancapaciteit en de bouwvergunningen.

Gemeenten breiden de regionale monitor uit met minimaal de onderdelen:

- Voorraad harde en zachte plannen;
- Gerealiseerde en verwachte aantallen per jaar;
- Kwalitatieve programmering;
- Overzicht plannen in het landelijk gebied;
- Krapte indicator (koop) en wachttijd (sociale huur);
- Woonbehoefte onderzoek (elke 4/5 jaar);
- Evaluatie van de behaalde doelen uit het afwegingskader.

Actie 1.4 Ambtelijke capaciteit

Gemeenten zorgen voor voldoende ambtelijke capaciteit voor de begeleiding en toetsing van woningbouwplannen die bijdragen aan de regionale doelen. De provincie levert via de versnellingsregeling binnenstedelijk bouwen subsidie voor de inhuur van extra capaciteit en herijkt deze regeling in 2020. Gemeenten en marktpartijen onderzoeken innovatieve mogelijkheden voor het creëren van extra capaciteit.

Actie 1.5 Financiële ondersteuning

De regio verzoekt de provincie om financiële ondersteuning o.a. middels subsidiëring (uitvoeringsregeling woonakkoorden) bij:

- Monitoring;
- Kennisdelen (training, leerkring, werkatelier);
- Programmamanagement voor uitvoering van dit woonakkoord.

Opgave 2: Ruimte voor nieuwe, duurzame en betaalbare plannen

Wat willen we bereiken en wat doen we al?

We zetten in op voldoende planvoorraad voor onze ambities met plannen passend binnen gemeentelijk en provinciaal beleid en regelgeving en binnen de marktvraag. Om vertraging in de productie op te kunnen vangen, streven we (conform de principes van adaptief programmeren) naar een planvoorraad van circa 130% ten opzichte van de woningbehoefte voor de komende vijf jaar. Bij plannen voor de langere termijn of met veel onzekerheid zetten we in op ‘gefaseerd hard maken’. Zo voorkomen we dat vertraagde plannen de planologische ruimte bezet houden voor andere plannen die wél snel gerealiseerd kunnen worden.

Het doel van Westfriesland om zich verder te ontwikkelen als krachtige regio met aantrekkelijke steden, hoogwaardige ov-knooppunten, goede verbindingen, unieke landschappen, fijne woondorpen en een sterke economische structuur betekent dat niet alleen het woningaanbod, maar ook de kwaliteit van de omgeving een factor is. De locatiekeuze van plannen speelt hierin een belangrijke rol. Plannen worden dan ook altijd in samenhang met andere opgaven bekeken, zoals mobiliteit, energie, natuur, landschap en klimaat. De kernenanalyse in de structuurschets Westfriesland “een dijk van een regio” dient als basis voor het vergroten van de zachte planvoorraad. Hierin is aangegeven welke kernen en linten de regio wil ontwikkelen op de lange termijn. Voor nieuwe woningbouwplannen en stedelijke ontwikkelingen buiten bestaand stedelijk gebied geldt dat ze landschappelijk goed onderbouwd, ingepast en ontworpen moeten worden, bijvoorbeeld met advies van de provinciale ARO of PARK. De provinciale Leidraad Landschap en Cultuurhistorie geeft hier richtlijnen voor.

We zetten in op voldoende betaalbare woningen. Gemeenten maken afspraken over betaalbaarheid door een aandeel sociaal of middeldure huur in de anterieure overeenkomsten op te nemen en/of in de bestemmingsplannen.

De regio heeft nu een planvoorraad van circa 9.000 woningen in zachte plannen en streeft naar 16.000 woningen in zachte plannen tot en met 2030. Plannen in het landelijk gebied bespreken de desbetreffende gemeenten vroegtijdig met de provincie.

Een verkennend integraal vraagstuk of een initiatief waarbij provinciale belangen in het geding zijn en het niet duidelijk is of en hoe daar rekening mee is te houden of dat er mogelijk kansen kunnen worden benut, brengen we in onderling overleg, in bij het Provinciaal Ruimtelijk Initiatieven Platform (PRIP).

De provincie stimuleert het klimaatneutraal, klimaatadaptief, circulair en natuur- en landschapsinclusief ontwikkelen en bouwen van de nieuwbouw met onder andere kennisdeling. Natuurinclusief bouwen wordt gestimuleerd via de aanpak Groen Kapitaal. De provincie zet in op het combineren van natuurinclusief bouwen met de aanpak klimaatadaptatie en gezonde leefomgeving. Bij het ontwerp van nieuwbouwlocaties wordt bijvoorbeeld gestimuleerd om ruimte in te richten voor blauwgroene structuren die bijdragen aan klimaatadaptatie, biodiversiteit en gezondheid, en die waar mogelijk ook kunnen dienen als recreatieve verbinding naar het landschap. De landelijke opgave vanuit de Bossenstrategie van het Rijk en provincies om de komende 10 jaar 10% méér bos aan te leggen wordt daarin meegenomen. Voor de gezonde leefomgeving komen – begin 2021 – provinciale subsidiemogelijkheden voor procesbegeleiding beschikbaar. Bij de nieuwbouw van een woonwijk kan een gezondere leefomgeving worden bereikt door reeds bij de planontwikkeling rekening te houden met de milieufactoren en door de druk op de gezondheid te verminderen door de manier van bouwen, locatiekeuze en de positie ten opzichte van de hinderbron te optimaliseren.

Actie 2.1. Ambitietafels nieuwe kansrijke locaties

Gemeenten organiseren samen met waterschap en provincie gemiddeld één keer per jaar een ambitietafel voor het inzichtelijk maken van kansrijke nieuwe locaties voor woningbouw in relatie tot de reeds beoogde locaties voor woningbouw en de onderlinge samenhang. Het “daily urban system” staat hierbij centraal. We kijken in de regio naar potentiële woningbouwlocaties in samenhang met aanverwante relevante thema’s als klimaatadaptatie, bereikbaarheid en werkgelegenheid en de ontwikkeling van de regio als een aantrekkelijke en duurzame woon- en leefomgeving vanuit de ambities van het Pact van Westfriesland 7.1. We richten ons in eerste instantie op locaties die bijdragen aan een optimale woon- en leefomgevingskwaliteit en behoud of versterking van natuur- en landschapswaarden. Gemeenten geven prioriteit aan locaties met een goede (ov-) ontsluiting en aan de locaties waar de opvang vanuit de MRA reeds heeft plaatsgevonden. Op locaties met een goede ov-ontsluiting wordt aandacht gevraagd door de provincie voor lagere parkeernormen én deelmobiliteit. Parkeerbeleid dat afgestemd is op het type omgeving en doelgroepen (in dit geval ov-georiënteerden) levert namelijk niet alleen meer ruimtelijke kwaliteit in de openbare ruimte op, maar ook meer mogelijkheden voor verdichting en duurzame verstedelijking.

Indien aanpassingen aan provinciale wegen aan de orde zijn of nieuwe/verbeterde ov-verbindingen wenselijk zijn om nieuwe woonwijken/buurten goed en veilig te ontsluiten, gaan gemeenten vroegtijdig met de provincie hierover in gesprek en maken hierover afspraken. We gaan samen onderzoeken of we het Afwegingskader Wonen Westfriesland hierop kunnen aanvullen met een criterium.

Actie 2.2 Kwalitatief goede zachte plannen versneld (gefaseerd) hard maken

Gemeenten ontwikkelen een ruime hoeveelheid zachte plannen volgens de principes van adaptief programmeren. Gemeenten gaan zachte kansrijke plannen versneld uitwerken en hard maken, passend binnen provinciaal beleid en regelgeving. We richten ons in eerste instantie op locaties die bijdragen aan een optimale woon- en leefomgevingskwaliteit en behoud of versterking van natuur- en landschapswaarden. Gemeenten geven prioriteit aan locaties met een goede (ov-) ontsluiting en aan de locaties waar de opvang vanuit de MRA reeds heeft plaatsgevonden.

Actie 2.3 Onderzoek en uitwerking

Gemeenten actualiseren jaarlijks het bestaande overzicht van de binnenstedelijke bouwmogelijkheden in de regio ten behoeve van de ladderonderbouwingen voor nieuwe stedelijke ontwikkelingen en kijken of opname hiervan in de monitor tot de mogelijkheden behoort. Als de woningbehoefte lokaal is, wordt niet regionaal gekeken naar inbreidingsmogelijkheden. Als het voor de vraag/behoefte niet uitmaakt waar de woningen komen, wordt er conform de Ladder regionaal gekeken of inbreiding mogelijk is in de regio. Gemeenten geven hiervoor een onderbouwing.

Gemeenten onderzoeken de mogelijkheden om betaalbaarheid te stimuleren, waarbij de relatie wordt gelegd met de bestaande voorraad. De prijzen van nieuwbouw worden grotendeels bepaald door (de prijzen van) de voorraad. Voor huur geldt dat er voor het middensegment ook regulering of andere maatregelen nodig zijn voor de betaalbaarheid. De provincie ondersteunt dit onderzoek en we vragen vanwege het brede belang het Rijk hieraan mee te werken vanuit hun expertise.

Gemeenten werken in samenwerking met de provincie de kwalitatieve aspecten klimaatneutraal, klimaatadaptief, circulair en natuur- en landschapsinclusief uit en passen het aspect duurzaamheid in het kwalitatieve afwegingskader hierop aan (2022). We houden er rekening mee dat maatregelen reëel en haalbaar moeten zijn voor de marktpartijen.

Gemeenten dagen marktpartijen uit om bovenstaande kwalitatieve aspecten te verwerken in plannen en betrekken deze vervolgens bij de beoordeling.

Actie 2.4. Samenwerkingsverzoek aan het Rijk

Binnenstedelijk bouwen kent vaak financiële en andere uitdagingen waardoor plannen traag gerealiseerd worden. De regio vraagt samen met de andere regio's in HbA aan het Rijk om:

- Financiële ondersteuning bij de onrendabele top;
- Financiële steun bij verplaatsing van bedrijven.

Opgave 3: Diversiteit vergroten o.a. door complementair bouwen

Wat willen we bereiken en wat doen we al?

Voldoende nieuwe woonvormen die passen bij de woningbehoefte en bijdragen aan de woonkwaliteit van de regio.

Het gaat om diversiteit in woonvormen die onderscheidend zijn ten opzichte van de bestaande woningvoorraad, maar ook onderscheidend ten opzichte van andere regio's. De kwaliteiten van het woningbouwplan hebben onder meer betrekking op het woonmilieu, de landschappelijke waarden, belevingswaarden of de specifieke typologie aan woningen (bijvoorbeeld vormen van zelfbouw).

Er is specifiek aandacht voor de toename van het aantal eenpersoonshuishoudens en senioren. Maar ook is er aandacht voor de wensen van andere doelgroepen zoals studenten, jongeren en gezinnen. Een belangrijk doel is ook het bevorderen van de doorstroming.

Deze opgave is al goed verankerd in het afwegingskader. We hebben hierover criteria opgenomen, zoals: "het plan vormt een toevoeging vanwege de onderscheidenheid in samenhang met het woonmilieu en het programma waarin het voorziet".

Actie 3.1 Regionale "challenge" woonvormen eenpersoonshuishoudens en senioren

De regio schrijft een regionale "challenge" uit bij marktpartijen voor nieuwe passende woonvormen voor eenpersoonshuishoudens en senioren (2021). Er is daarbij aandacht voor de samenwerking met zorginstellingen. De provincie denkt mee en we vragen hiervoor ondersteuning bij het Rijk vanuit hun expertise.

Actie 3.2 Pact-brede regiobranding ontwikkelen

Gemeenten gaan een Pact-brede regiobranding opzetten, waarbij ook aandacht is voor de regio als aantrekkelijk gebied om te blijven of te komen wonen. Regiobranding raakt veel thema's en is voor veel thema's een meerwaarde, zoals voor: recreatie, werken, duurzaamheid, cultuur, onderwijs, etc.

Actie 3.3 Kleine(re) woonvormen

Gemeenten onderzoeken (bij actualisatie van de woonwensen en in overleg met de corporaties) de behoefte aan kleine(re) woonvormen (bijvoorbeeld modulair of Tiny Houses) en vertalen dit in de reguliere woningbouwprogrammering.

Gemeenten onderzoeken of ze gebruik willen maken van de financiële ondersteuning vanuit de provincie voor deze behoefte.

Opgave 4: Bestaande woningvoorraad verduurzamen en voorbereid laten zijn op een aardgasvrije gebouwde omgeving

Wat willen we bereiken en wat doen we al?

Voor 2030 willen we 18.000 woningen verduurzamen.

Om woningeigenaren te helpen met het verduurzamen van hun woning stelt de regio het Duurzaam Bouwloket als energieloket beschikbaar. De gemeenten hebben een Regionaal energiebesparingsprogramma particuliere bestaande bouw 2018-2022 opgesteld met een aantal acties om woningeigenaren te informeren en stimuleren om hun woning te verduurzamen (voorbereid op aardgasvrij of zelfs aardgasvrij). Ook zetten meerdere gemeenten in de regio de duurzaamheidssubsidie en –lening in.

Actie 4.1 Transitievisies Warmte uitvoeren

Voor eind 2021 hebben gemeenten een Transitievisie warmte (TVW) vastgesteld. Met deze TVW maken gemeenten inzichtelijk wanneer welke wijken of buurten van het aardgas worden afgekoppeld. Voor de wijken of buurten die vóór 2030 gepland zijn, maakt de gemeente de mogelijke warmte-alternatieven bekend. De gemeenten voeren de Transitievisies Warmte uit.

Actie 4.2 Servicepunt Duurzame Energie inzetten

Het Servicepunt wordt ingezet, o.a. voor het leveren van kennis bij het opstellen van wijkuitvoeringsplannen en een subsidieaanvraag aardgasvrije wijken – proeftuinen BZK. Ook de Omgevingsdienst NHN wordt betrokken in verband met toestemmingen op grond van de Wet natuurbescherming (beschermde wilde planten en beschermde diersoorten).

Actie 4.3 Financiële ondersteuning

Provincie en gemeenten constateren dat het verduurzamen van de bestaande voorraad enorme investeringen gaat vergen. De provincie verkent de fondsen die er zijn en nieuw worden opgezet. Hieronder valt onder andere het Warmtefonds van het Rijk. Dit fonds kan worden ingezet bij proeftuinwijken om woningmaatregelen te kunnen financieren.

Opgave 5: Stedelijke vernieuwing inzetten

Wat willen we bereiken en wat doen we al?

We streven naar levendige en vitale woonwijken en buurten.

Het aanpakken van kwetsbare wijken en buurten heeft voordelen en kan meerdere doelstellingen combineren. De grootste uitdaging voor verduurzaming zit vaak in de verouderde wijken. Het vergroenen van deze wijken draagt, naast vele andere voordelen, ook bij aan een verbetering van de leefbaarheid. Het verbeteren van de woon- en leefomgeving draagt bij aan de gezondheid van onze inwoners door o.a. het stimuleren van actieve mobiliteit (lopen en fietsen).

In meerdere buurten en wijken in steden en dorpen worden stedelijke vernieuwingsprojecten ingezet. Dit uit zich in sloop-nieuwbouw, sociale projecten en fysieke aanpassingen in de openbare ruimte. Leefbaarheid, maar ook schoon, heel en veilig zijn daarbij belangrijke doelstellingen.

Actie 5.1 Kennis delen
De regio deelt kennis en gaat gezamenlijk optrekken. De regio inventariseert welke buurten en straten in aanmerking komen voor stedelijke vernieuwing. Hierbij bekijkt iedere gemeente naar buurten. De regio rondt deze inventarisatie af in 2021.

Actie 5.2 Samenwerkingsverzoek aan het Rijk
In aanvulling op de samenwerking tussen gemeenten en corporaties, willen we de aanpak verbreden naar een meerjarige samenwerking met het Rijk. Op basis van de inventarisatie maken de provincie en de regio langdurige afspraken met het Rijk. De provincie ondersteunt de gemeenten hierbij. Het gaat om een integrale aanpak van sociaal-fysieke wijkvernieuwing, waarbij een verbinding wordt gelegd met de verduurzamingsopgave en de leefbaarheid en het woonklimaat voor de bewoners in de wijken. Deze aanpak past bij de nationale beleidsdoelstellingen, bijvoorbeeld om onderwijsachterstanden te bestrijden, het perspectief op werk voor kwetsbare groepen te verbeteren, te zorgen voor voldoende gekwalificeerd personeel voor bedrijven, het woningaanbod te verbeteren en te verduurzamen en de veiligheid voor burgers te vergroten.

Opgave 6: Langer zelfstandig wonen bevorderen

Wat willen we bereiken en wat doen we al?

Iedereen heeft een passende plek om te wonen en woont zoveel en zo lang mogelijk zelfstandig.

De gemeenten bevorderen het langer zelfstandig thuiswonen door in te zetten op bewustwording en stimuleringsregelingen. Daarnaast vraagt deze opgave om een gevarieerd woningaanbod passend bij de wensen en behoeften van inwoners, met speciale aandacht voor mensen met een zorgvraag. Ook tussenvormen (bijvoorbeeld tijdelijke woonvormen voor revalidatie) tussen zelfstandig thuiswonen en verpleeghuizen zijn van belang.

Actie 6.1 Stimuleringsregeling senioren
De regio wil een stimuleringsregeling opzetten en doet hiervoor een subsidieaanvraag bij de provincie. Deze regeling heeft als doel om ouderen in een passende woning te laten wonen. De stimuleringsregeling kan ingezet worden door WMO consulenten of seniorencoaches van corporaties. De woonzorgwijzer wordt ingezet bij het bepalen van de noodzaak.

Actie 6.2 Bewustwordingscampagne
De gemeenten Hoorn en SED werken samen aan de bewustwordingscampagne Lekker blijven wonen. De regio dient hiervoor een subsidieverzoek in bij de provincie.

Actie 6.3 Onderzoeken
Een deel van de doelgroep ouderen kan niet zelfstandig thuis blijven wonen. De regio gaat onderzoeken welke typen en hoeveel woningen er voor deze doelgroep nodig zijn. Hierbij wordt gekeken naar kleinschalige verzorgingscomplexen, kangoeroewoningen e.d. De regio dient hiervoor een subsidieverzoek in bij de provincie.

Opgave 7: Klimaatadaptieve beheersmaatregelen treffen

Wat willen we bereiken en wat doen we al?

We willen een gezonde leefomgeving en volgen de risicodialoog voor klimaatadaptatie en betrekken de uitkomsten in onze revitaliseringsprogramma's voor bestaande woonwijken. We verbinden klimaatadaptatie aan de opgave voor een gezonde leefomgeving, waarbij we extra aandacht hebben voor het combineren van opgaven die ook de biodiversiteit ten goede komen.

De provincie stimuleert gemeenten om fysieke maatregelen te nemen die zorgen voor een klimaatadaptieve inrichting en die waar mogelijk ook bijdragen aan gezondheid en biodiversiteit in de wijk. De provincie heeft het voornemen om voor uitvoeringsprojecten van gemeenten een subsidie ter beschikking te stellen.

Actie 7.1 Klimaatadaptief ontwerpen

De regio koppelt klimaatadaptief bouwen aan andere doelen zoals gezondheid, biodiversiteit, gezonde milieukwaliteiten, groen/blauwe verbindingen met het landschap en energietransitie. Dit is wenselijk voor prettig en veilig wonen nu en in de toekomst. Gemeenten betrekken deze doelstellingen in een vroeg stadium bij het ontwerp.

Gemeenten houden bij binnenstedelijke revitalisering rekening met het verminderen van hittestress door het creëren van schaduw in de openbare ruimte. Ook wordt bij het ontwerp van de openbare ruimte ingezet op het vasthouden en infiltreren van water. De provincie ondersteunt hierbij met kennis. De regio vraagt het waterschap HHNK om advies (conform Omgevingsverordening NH2020).

Opgave 8: Niet-vitale recreatieparken transformeren

Wat willen we bereiken en wat doen we al?

Wij creëren nieuwe waarde voor niet-vitaal aanbod

Het project Vitale Verblijfsrecreatie maakt onderdeel uit van de Regionaal Economische Agenda Westfriesland 2015 (REA), het Pact van Westfriesland 7.1 en is onderdeel van het Meerjarenplan ONHN 2018-2024 van het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN). Het project kent 6 processtappen:

- Inventarisatie verblijfsaanbod (stap 1 - 2016);
- Analyse inventarisatie (stap 2 - 2016);
- Visievorming op verblijfsrecreatie in NHN en marktgerichte deelregio's (stap 3 - 2017-2018);
- Ontwikkelkader voor overheid en ondernemers (stap 4 - 2017-2018);
- Kwaliteitsverbetering van de publieke verblijfsomgeving (stap 5 - 2019-2021);
- Procesaanpak/ondersteuning ondernemers bij revitalisering en transformatie (stap 6 - 2019-2021).

In de periode 2017-2019 verkreeg de regio Westfriesland inzicht in het niet-vitaal aanbod in haar regio. De afzonderlijke gemeenten hebben de locaties in beeld die al dan niet in aanmerking komen om naar een woonbestemming getransformeerd te worden ofwel - naar verwachting - (tijdelijk) geschikt gemaakt worden voor de opvang van spoedzoekers en buitenlandse werknemers. Tevens wordt er een regionaal afwegingskader met

kwantitatieve en kwalitatieve aspecten opgesteld voor een mogelijke transformatie. Reeds langdurig bewoonde huisjes zullen daarbij niet als nieuwe woningen meegeteld worden in de woningbouwprogrammering.

Actie 8.1 Opstellen regionaal afwegingskader transformatie niet-vitaal aanbod

De provincie stelt in samenwerking met de regiogemeenten in de regio Noord-Holland Noord/Holland boven Amsterdam een afwegingskader op voor de transformatie van niet-vitaal aanbod. Een van de bestemmingen kan een woonbestemming zijn. Dit afwegingskader bevat een besluitvormingsschema met criteria, verantwoordelijkheden en gereedschappen om de transformatieopgave in goede banen te leiden. Hierin geeft de provincie aan hoe vanuit provinciaal beleid met de transformatieopgave wordt omgegaan. De afzonderlijke gemeenten bepalen, na afstemming met de regio en de provincie, welke parken en nieuwe bestemmingen in aanmerking komen om te transformeren.

Actie 8.2 Uitvoering van transformatieprojecten: 1 park, 1 plan

De regionale visie verblijfsrecreatie NHN 2030 gaat uit van het principe '1 park, 1 plan' benadering bij de transformatieopgaven. Transformatieprojecten zijn complexe integrale projecten en vraagt van zowel gemeente als provincie om een maatwerkbenadering. Naast ruimtelijke belangen, spelen ook factoren zoals de financiële haalbaarheid van transformatie voor de eigenaar, de eigendomspositie op het park, tijdelijke of permanente bewoning en veiligheid mee in het maken van de afweging wat de beste oplossing is voor deze locatie. Hiervoor is niet alleen een goede samenwerking tussen gemeente en de eigenaar belangrijk, maar ook een vroegtijdige participatie van de provincie in deze projecten.

Actie 8.3 Samenwerkingsverzoek aan het Rijk

Oneigenlijk gebruik van recreatieparken is een bovenregionale opgave. De regio bracht het niet-vitale aanbod in beeld en werkt samen met de provincie het regionaal afwegingskader voor de transformatie van niet-vitaal aanbod uit. Op basis van de inventarisatie en het vastgestelde afwegingskader maken de provincie en de regio afspraken met het Rijk over de wijze waarop het Rijk de regio kan ondersteunen in de uitvoering. De provincie ondersteunt de gemeenten hierbij. Bij ondersteuning door het Rijk kan gedacht worden aan aansluiting bij de Landelijke Actieagenda Vitale Vakantieparken, kennisdeling, het ontwikkelen van instrumentarium of cofinanciering aan de regio.

Actie 8.4 Implementatiebesluiten van de Tweede Kamer

In de eerste helft van 2020 zijn er conceptbesluiten uitgewerkt vanuit het landelijke woondossier. Deze besluiten hebben een raakvlak met het verblijfsrecreatiedossier. Aanleiding voor het uitwerken van deze besluiten is het tekort aan woningen op de woningmarkt. In de zomerperiode is hiervoor een internetconsultatie opgestart. Hierbij gaat het om:

- Besluit registratiesysteem toeristische verhuur: registratieplicht;
- Wijziging van het Besluit omgevingsrecht inzake permanente bewoning van recreatiewoningen.

Beide wetswijzigingen hebben invloed op het huidige wet- en regelgeving en beleidskaders van de gemeenten en mogelijk ook de provincie. Voor een samenhangende, uniforme en tijdige uitwerking door de gemeenten in de regio voorzien we een gezamenlijke inspanning van gemeenten en provincie bij de implementatie van deze besluiten.

Opgave 9: Voldoende woonvoorzieningen voor buitenlandse werknemers, in balans met de omgeving

Wat willen we bereiken en wat doen we al?

We willen inzicht in de omvang van het aantal buitenlandse werknemers die in onze regio werken en verblijven. We willen passende maatregelen nemen met als doel dat buitenlandse werknemers op een kwalitatieve wijze wonen in de omgeving van hun werk.

Om meer zicht op de omvang van het aantal buitenlandse werknemers te krijgen, doen we in de regio Westfriesland nader onderzoek.

Actie 9.1 Plan van aanpak vervolg

De regio maakt een plan van aanpak voor het vervolg nadat inzicht is verkregen in de omvang van het aantal buitenlandse werknemers (rapport Decisio, maart 2020). Daarbij wordt ook in beeld gebracht welke huisvesting op dit moment aanwezig is in de regio.

Het plan van aanpak schetst de situatie waarbij de inzet die nu al wordt gepleegd wordt opgeschaald en waarbij er door de (extra) interne en externe inzet voortvarender wordt doorgepakt. De regionale schaal waarop het plan wordt uitgerold vraagt meer (interne en externe) inzet en coördinatie dan tot nu toe is georganiseerd. In 2020 en 2021 wordt mogelijk een externe projectleider ingezet om te komen tot een stevige regionale samenwerking en strategie en die als aanjager zorgt voor het versnellen van oplossingen, door te zorgen voor het uitvoeren van acties.

Actie 9.2 Registratie

Door uniformering van de registratie en ontzorging van de ondernemers kan er beter inzicht worden verkregen in de dynamiek van de buitenlandse werknemers. Het registratiesysteem zoals ontwikkeld door de gemeente Westland wordt uniform ingevoerd in de Kop van Noord-Holland en Opmeer. Voorstel is om deze of vergelijkbare uniforme registratie ook in de andere gemeenten in Westfriesland in te voeren. Elke gemeente gaat aan de slag met BRP-registratie en het handhaven op de wettelijke verplichting tot het bijhouden van een nachtregister.

Actie 9.3 Extra/nieuwe locaties/voorzieningen

In regionaal verband gaat elke gemeente samen met de provincie op zoek naar passende locaties voor logies/huisvesting en levert een overzicht van potentiële locaties voor logies/huisvesting. Deze locaties kunnen zowel binnen bestaand stedelijk gebied als in het landelijk gebied liggen. Initiatieven vanuit de markt voor nieuwe woonvoorzieningen voor buitenlandse werknemers worden op haalbaarheid bekeken. De provincie deelt de kennis. Gezien de complexiteit en urgentie van de opgave verkent de provincie of een provinciale regierol wenselijk of noodzakelijk is.

Actie 9.4 Handhaving niet-vergunde huisvesting

Alle gemeenten zetten (in meer of mindere mate) in op handhaving waar het gaat om illegale huisvesting.

Opgave 10: Innovatie stimuleren

Wat willen we bereiken en wat doen we al?

We stimuleren samen, als regio en provincie, innovatie in brede zin op woning- en wijkniveau. Dit past bij de transities waar we voor staan.

We willen innovatieve oplossingen in wijken en woningen. Het gaat om innovatieve oplossingen voor specifieke locaties, maar ook voor specifieke vraagstukken zoals klimaatadaptatie, klimaatneutraal, circulair en natuur- en landschapsinclusief bouwen en de opgave voor een gezonde leefomgeving.

Actie 10.1 Innovatieve vraagstukken

In 2021 benoemen we vraagstukken waar innovaties gewenst zijn. De provincie brengt deze desgewenst in bij het Innovatiecentrum bouw (*https://btic.nu/).* Vervolgens stimuleren we de realisatie van innovatieve oplossingen. Zie ook de voorgaande opgaves.

Afronding

Actie 11: Gezamenlijke communicatie

Successen van de samenwerking markeren/duiden we gezamenlijk en we maken hiervoor gebruik van de bestaande communicatiekanalen (Facebookpagina's, etc.).

Namens de regio

Namens college van GS

Bijlage 1 Woningbouwplannen in landelijk gebied

Van de geplande nieuwe woningen bevindt zich momenteel circa 25% in het landelijk gebied en 75% binnenstedelijk.

- De gemeenten houden deze lijst van woningbouwplannen bij in het kader van de ontwerp-omgevingsverordening paragraaf 6.1.1.
- Partijen kijken naar de plannen op basis van het regionaal woonbeleid, het provinciaal woonbeleid en de concept Omgevingsverordening/PRV.
- Niet alle onderbouwingen van deze plannen vanuit het afwegingskader zijn reeds gereed.
- Deze lijst maakt dat deze woningbouwplannen regionaal bekend zijn, maar nog niet regionaal inhoudelijk afgestemd. Daarvoor is een onderbouwing vanuit het afwegingskader nodig.

Indeling:

1. Partijen zijn in beginsel akkoord (geel)

Partijen hebben een positieve grondhouding over het plan als zodanig en het plan is regionaal afgestemd. Een plan zal moeten voldoen aan de actuele provinciale regels op het moment van besluitvorming.

o Nut en noodzaak moet nog worden aangetoond, d.w.z. een ladderonderbouwing ex. artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening.
o Op verzoek kan aan de ARO gevraagd worden om een advies te geven inzake de locatieafweging en/of de ruimtelijke kwaliteit.
o Eventueel moeten er nog nadere afspraken tussen provincie en gemeente worden gemaakt over bijvoorbeeld mobiliteit.

2. Partijen hebben een positieve grondhouding (oranje)

Partijen hebben een positieve grondhouding over het plan als zodanig, de regionale afstemming en onderbouwing vanuit wonen moet nog plaatsvinden. D.w.z. een onderbouwing op grond van het Afwegingskader Westfriesland en een regionaal bestuurlijk akkoord hierop. Een plan zal moeten voldoen aan de actuele provinciale regels op het moment van besluitvorming.

o Nut en noodzaak moet nog worden aangetoond, d.w.z. een ladderonderbouwing ex. artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening.
o Op verzoek kan aan de ARO gevraagd worden om een advies te geven inzake de locatieafweging en/of de ruimtelijke kwaliteit.
o Eventueel moeten er nog nadere afspraken tussen provincie en gemeente worden gemaakt over bijvoorbeeld mobiliteit.

3. Partijen zijn nog met elkaar in gesprek over het plan (blauw)

4. Lange termijn plannen en/of te veel onduidelijkheid (rood)

Gegevens ontbreken nog over de planvorming.

Plannen 2020-2025

Gemeente	Plannaam Bij kern/in lint*	Beoogd aantal woningen	Planning start bouw	Status	Afspraken en aandachtspunten vanuit provincie
Drechterland	Centrum Venhuizen (westzijde)	100	2023	Zacht	Oranje
Drechterland	Hemmerbuurt 19a / Hem	12	2021	Zacht	Blauw
Enkhuizen	Westeinde	200	2025	Zacht	Rood
Koggenland	Tuindersweijde-Zuid / Obdam	335	2020	Zacht	Geel
Koggenland	Avenhorn-De Goorn-West	± 325	2025	Zacht	Blauw
Koggenland	Locatie Julianaweg 1 / Hensbroek	45	2021	Zacht	Oranje
Koggenland	Locatie Scharwoude 19 / Scharwoude	25	2022	Zacht	Blauw
Medemblik	Weeshuis Medemblik	218	2022	zacht	Geel
Medemblik	Bloesemgaerd Noord Wognum	50	2021	zacht	Geel
Medemblik	De Tegel Wervershoof	130	2022	zacht	Blauw
Medemblik	Zoeklocatie Wognum	500	2022	zacht	Rood
Opmeer	Hoogwoud Noord	75	2024	Zacht	Rood
Medemblik	Zwaagdijk West locatie P4430DO	11	?	Zacht	Blauw
Medemblik	Zwaagdijk West locatie Noord	11	?	Zacht	Blauw
Stede Broec	Florapark Bovenkarspel	130	2023	Zacht	Oranje

Plannen lange termijn

Gemeente	Plannaam Bij kern/in lint*	Beoogd aantal woningen	Planning start bouw	Status	Afspraken en aandachtspunten vanuit provincie
Koggenland	Tuindersweijde Noord-Oost / Obdam	± 280	2031	Zacht	Rood
Koggenland	Tuindersweijde Zuid-Oost / Obdam	± 150	2040	Zacht	Rood
Medemblik	Zoeklocatie Wervershoof	200	2027	zacht	Rood
Medemblik	Zoeklocatie Medemblik	200	2027	zacht	Rood

Bijlage 2: Woningbouwplannen landelijk gebied op kaart

Bijlage 3: Woningbouwprogrammering Westfriesland: Westfries afwegingskader 2019